

WEGWIJS IN DE DOPINGPROBLEMATIEK

Dit document is een leidraad (meer gedetailleerde richtlijnen, alsook de officiële (wet-) teksten zijn te raadplegen op www.dopinglijn.be) en is bedoeld voor zowel **elitesporters** als **niet-elitesporters**, alsook voor hun **trainers** en **begeleiders**. In de tennissport is een elitesporter in praktijk gelijk aan iemand die in de ATP/WTA top 400 staat en via een aangetekend schrijven het statuut van elitesporter werd toegekend. Alle andere tennissers zijn niet-elitesporters.

DOPING IS GEVAARLIJK VOOR DE GEZONDHEID!

Doping wordt door atleten genomen om hun prestaties te verbeteren. Doping is echter **verboden**. Dergelijke producten of fysiologische ingrepen zijn immers een gevaar voor de gezondheid. Ze kunnen o.a. leiden tot puistjes, haarverlies, agressie, zelfmoordneigingen, lever- en nieraandoeningen, hart- en vaatziekten, bloedvergiftiging, acromegalie (uitpuilend voorhoofd, schedel en kaken), verlamming, keelkanker, impotentie, vorming van borsten bij mannen, overmatige lichaamsbehaarung bij vrouwen, ... Doping toestaan is dus geen optie. Op die manier zijn sporters, om de top te kunnen bereiken, willens nillens verplicht d.m.v. verboden middelen hun gezondheid op het spel te zetten.

DOPINGCONTROLES ZORGEN VOOR EERLIJKE COMPETITIES!

Dopingcontroles zijn **noodzakelijk** om alle sporters op een eerlijke manier en met gelijke wapens te laten strijden voor de overwinning. Talent, techniek, training, tactisch inzicht en doorzettingsvermogen moeten het resultaat bepalen. De eerlijke sporter moet beschermd worden tegen oneerlijke tegenstrevers die de concurrentie vervalsen. Het kan niet dat valsspelers via verboden middelen, eerlijke sporters tot tweederangssporters degraderen.

DOPINGPRAKTIJKEN

Doping is meer dan het gebruik van verboden stoffen of methoden. Met de term dopingpraktijken worden **alle** praktijken bedoeld waar een sporter én zijn/haar entourage zich moeten van onthouden om geen dopingovertreding te begaan, nl.:

- ✓ **aanwezigheid** van een verboden stof **in het lichaam** van een sporter;
- ✓ **gebruik** van een verboden stof of verboden methode; ook het onbewust gebruik van verboden stoffen (bv. gecontamineerde/vervulde voedingssupplementen);
- ✓ **weigeren**, niet komen opdagen of ontwijken van een dopingcontrole;
- ✓ plegen van **bedrog**, of de poging daartoe, bij om het even welk onderdeel van de dopingcontrole;
- ✓ **bezit** van verboden stoffen en methoden;
- ✓ **verhandelen** of de poging tot verhandelen van om het even welke verboden stof of verboden methode;
- ✓ **toedienen**, of poging tot toedienen van een verboden stof of verboden methode aan om het even welke sporter;
- ✓ aanmoedigen van, helpen bij, vergemakkelijken van, mogelijk maken van, aanzetten tot, verbergen van, of om het even welke **medeplichtigheid** in het kader van een overtreding van de antidopingregels;
- ✓ als elitesporter niet of onvolledig meedelen van je **verblijfsgegevens**.

SANCTIES

Een sanctie opgelegd aan een sporter, trainer of sportbegeleider die schuldig wordt bevonden aan een dopingpraktijk bestaat uit **1) een verbod om gedurende een bepaalde periode aan sportactiviteiten deel te nemen** (standaard 2 jaar) en/of **2) het betalen van de controle- en procedurekosten** en/of **3) het betalen van een administratieve geldboete** (kan oplopen tot €25.000). Wie veroordeeld wordt mag gedurende de periode van uitsluiting **1) in geen enkele hoedanigheid** (niet als sporter, maar ook niet als organisator of medewerker) aan een sportactiviteit deelnemen en 2) dit geldt zowel voor **wedstrijden, trainingen in groep, als recreatieve evenementen**.

VERBODEN STOFFEN EN METHODEN

Hieronder vind je het overzicht van de soorten verboden stoffen en methoden, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen verboden binnen wedstrijdverband (= dopingcontrole na de wedstrijd) en verboden buiten wedstrijdverband (= dopingcontrole bij de sporter thuis of op hotel, op training ...). Meer uitleg over deze stoffen en methoden vind je via: <http://www.dopinglijn.be/geneesmiddelen-supplementen-en-ttn/verboden-stoffen/>.

Altijd verboden (binnen & buiten wedstrijdverband):

- ✓ Anabole middelen
- ✓ Hormonen & verwante stoffen
- ✓ Bèta-2 agonisten
- ✓ Hormoonantagonisten & modulators
- ✓ Diuretica & andere maskerende middelen
- ✓ Bloeddoping
- ✓ Ozontherapie

Verboden binnen wedstrijdverband:

- ✓ Stimulantia
- ✓ Narcotica
- ✓ Cannabinoïden
- ✓ Glucocorticosteroiden

OPLETTEN MET GENEESMIDDELEN

Als je competitief sport en om medische redenen medicatie moet nemen (in eender welke vorm: pilletjes, druppels, inspuitingen, puffers, ...), moet je opletten. Sommige geneesmiddelen bevatten stoffen die op de dopinglijst staan en kunnen aanleiding geven tot een positieve dopingtest. Op de website <http://www.dopinglijn.be/geneesmiddelen-supplementen-en-ttn/lijt-geneesmiddelen/> kan je **checken als een geneesmiddel al dan niet een verboden stof bevat**. Je kan in dit verband ook gewoon je arts of apotheker raadplegen of mailen naar dopinglijn@vlaanderen.be.

Neem alvast nooit op eigen initiatief geneesmiddelen, maar alleen als een arts ze je voorschrijft. Een geneesmiddel met een verboden stof in, neem je alleen als het echt nodig is en als je met je arts de mogelijkheid van een andere behandeling hebt uitgesloten. Bovendien mogen alle geneesmiddelen (ook degene die geen verboden stof bevatten) maar in die dosis worden genomen **zoals voorgeschreven** door de producent en de behandelende arts.

Als er volgens je arts qua medicatie **geen alternatief** is, heb je 2 mogelijkheden:

- ✓ Je vraagt een "**Toestemming wegens Therapeutische Noodzaak**" (TTN) aan: zie TTN-procedure. Je gebruikt het product niet vooraleer je de toestemming in handen hebt (tenzij in uitzonderlijke noodgevallen).
- ✓ Je vraagt aan je arts een **medisch attest**. In dit geval moet je het gebruik ervan zeker melden en het attest voorleggen bij de dopingcontrole én dan na de dopingcontrole een TTN aanvragen (retroactieve aanvraag). Het attest van je arts biedt echter geen enkele garantie dat je die toestemming zal krijgen. Wordt de TTN niet gegeven, dan ben je schuldig aan een dopingpraktijk.

TTN-PROCEDURE

Indien je volgens je arts een geneesmiddel moet nemen dat verboden stoffen bevat, moet je als **elitesporter** vooraf een officiële toestemming of “TTN” aanvragen. Als ‘modale’ **competitiespeler** (niet-elitesporter) vraag je vóór het gebruik van de medicatie best ook een TTN aan. **Minderjarigen** moeten geen TTN aanvragen. Het volstaat dat zij bij de dopingcontrole het medisch attest voor het gebruik van de medicatie tonen aan de controlearts. Een minderjarige elitesporter moet daarentegen wél een TTN aanvragen. Een minderjarige niet-elitesporter die aan ITF-, ATP- of WTA-tornooien deelneemt wordt aangeraden eveneens een TTN aan te vragen én deze te laten erkennen door ITF (TUE Committee).

Het officiële aanvraagformulier van de Vlaamse overheid, de speciale bepalingen en meer details m.b.t. TTN vind je via: <http://www.dopinglijn.be/geneesmiddelen-supplementen-en-ttn/ttn/wat-is-ttn/>. Je vult het aanvraagformulier samen met je arts volledig in, ondertekent dit beide (!) en je stuurt het met alle medische bewijsstukken (bij astma, ADHD, cortisonen en glucocorticosteroiden zijn er speciale bepalingen) op naar het Vlaams Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media, TTN-commissie, Arenbergstraat 9, 1000 Brussel. Je kan je aanvraag ook faxen naar 02/553.36.50 of e-mailen naar ttn@vlaanderen.be. Elitesporters van de Registered Testing Pool (ATP/WTA top 50) regelen dit met ITF. Eens je de toestemming in bezit hebt, moet je deze **altijd bijhebben** om bij een dopingcontrole te kunnen voorleggen.

OPLETTEN MET VOEDINGSSUPPLEMENTEN

Ook met voedingssupplementen moet je **opletten**. Je kan positief testen zonder je het weet. Je kan en mag de opschriften op de verpakking van de voedingssupplementen nooit vertrouwen. Neem dus nooit voedingssupplementen zonder eerst je (sport-) arts of een gediplomeerde voedingsdeskundige te raadplegen. Je blijf wel steeds zelf verantwoordelijk in geval van doping, en niet de fabrikant, arts of voedingsdeskundige.

PROCEDURES DOPINGCONTROLES

Iedereen die in georganiseerd verband aan sport doet kan gecontroleerd worden, ook wie occasioneel deelneemt aan een competitie of sportmanifestatie. De dopingcontroles gebeuren in Vlaanderen steeds door een **erkend controlearts** en kunnen zowel binnen wedstrijdverband, als buiten wedstrijdverband (thuis, op training, ...) gebeuren.

Er zijn **2 soorten dopingcontroles**: monsterneming van urine of monsterneming van bloed. De volledige procedures van deze controles, alsook je rechten en plichten, zijn te vinden via: <http://www.dopinglijn.be/dopingcontrole-wat-wie-hoe/dopingcontrole-wie-wanneer-waarom/>.

De **oproeping** tot een dopingcontrole binnen wedstrijdverband gebeurt door iemand van het controleteam die zich legitimeert a.d.h.v. een legitimatiekaart. De controle mag het **normale verloop van de wedstrijd niet hinderen**. Je kan o.a. voor cooling down, noodzakelijke medische zorgen, officiële ceremonie, aansluitende wedstrijd en persverplichtingen uitstel bekomen.

De controlearts kan opdragen dat de sporter vanaf de oproeping tot het beëindigen van dopingcontrole onder permanent direct toezicht van de controlearts of chaperon moet blijven. Dergelijke **chaperonnering** is verplicht bij elitesporters. Bij niet-elitesporters is dit minder gebruikelijk.

De sporter mag zich tijdens de dopingcontrole **laten vergezellen** door een persoon naar keuze. Een minderjarige kan zich laten bijstaan door een wettelijke vertegenwoordiger (ouder, voogd of meerderjarige persoon naar keuze). De **weigering of het onvermogen zonder duidelijke verantwoording**, om een monster voor te leggen na de oproeping, of het op een andere manier ontwijken van de monsterneming, staat eveneens gelijk met een dopingpraktijk.

Bij een urinetest gebeurt het toezicht door iemand van **hetzelfde geslacht**. Deze kan elke maatregel treffen om mogelijk **bedrog of onwil** uit te sluiten. Hij kan de sporter bijvoorbeeld vragen om bij het plassen alle kleren te verwijderen vanaf de knieën tot halverwege de borst, en van de handen tot de ellebogen.

Vergeet bij de dopingcontrole zeker niet alle geneesmiddelen en supplementen genomen tijdens de voorbije week te melden én te laten noteren op het **dopingcontroleformulier**. Ook eventuele TTN- of doktersattesten moeten worden voorgelegd en genoteerd. Bij bloedafname moet er o.a. ook worden gemeld als er manifest bloedverlies en/of bloedtransfusies waren de laatste 6 maand en als je op hoogte of in hypoxie hebt getraind/geslapen.

Binnen de 4 weken na de controle wordt het resultaat van de controle per brief of email aan de sporter meegedeeld.

Bij een controle **buiten wedstrijdverband**, moet de sporter vanaf het ogenblik dat hij/zij is opgeroepen tot de dopingtest is afgelopen onder visueel toezicht blijven van de controlearts. De sporter kan vragen de dopingtest nog even uit te stellen om bvb. zijn trainingssessie af te werken, een identificatiebewijs te halen, een wettige vertegenwoordiger of ander volwassen persoon naar keuze erbij te halen of om medische hulp te krijgen.

Gezien de controlearts de onschendbaarheid van de privéwoning moet eerbiedigen, heeft de sporter het recht om bij een **controle thuis** de controlearts de toegang tot de woning te weigeren. In dit geval zal de controle op een andere locatie plaatsvinden: in een mobiel dopingcontrolestation of bij een arts of ziekenhuis in de buurt. In dit laatste geval, moet de sporter in de wagen van de controlearts de verplaatsing naar het dopingcontrolestation samen maken.

DISCIPLINAIRE PROCEDURE

Als een sporter (of begeleider) een dopingpraktijk begaat wordt een **disciplinair dossier** samengesteld. De sporter heeft het recht op eigen kosten een **tegenanalyse** aan te vragen. Bij bepaalde dopingpraktijken gaat een **onmiddellijke schorsing** in. Tijdens deze **voorlopige schorsing** mag de sporter aan geen enkele wedstrijd deelnemen. De sporter heeft wel recht op een **hoorzitting** waar hij/zij kan vragen de voorlopige schorsing op te heffen.

De niet-elitesporter krijgt de kans de feiten toe te lichten op een zitting van de **disciplinaire commissie** van de Vlaamse overheid. De sporter kan zich **laten bijstaan of vertegenwoordigen** door een advocaat en zich laten bijstaan door een arts. Een minderjarige mag zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat en/of zijn ouders of voogd(en). Indien de sporter niet opdaagt zonder voorafgaande verwittiging (vraag tot uitstel), kan de disciplinaire commissie het dossier bij verstek behandelen.

De uitspraak volgt na een tweetal weken via een aangetekend schrijven. Wanneer een sporter niet akkoord gaat met de beslissing van de disciplinaire commissie, kan hij/zij **beroep aantekenen** bij de disciplinaire raad. Tegen de beslissingen van deze raad kan een beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Elitesporters worden uitgenodigd voor een zitting van het Vlaams Doping Tribunaal en kunnen beroep aantekenen bij het TAS. Zie Art. 41 & bijlage van Huishoudelijk Reglement Tennis Vlaanderen voor alle specifieke bepalingen.

WIE SPORT MOET WETEN WAAR DE LIJN LIGT

Contact Tennis Vlaanderen: Dirk Deldaele, dirk.deldaele@tennisvlaanderen.be, tel. 02 548 03 17

Contact NADO Vlaanderen: dopinglijn@vlaanderen.be en www.dopinglijn.be